TUULIVOIMA-KANSALAISYHDISTYS RY

ASIA:

Lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle koskien hallituksen esitystä HE 121/2021 vp, hallituksen esitys eduskunnalle maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta.

LAUSUNNON TÄYDENTÄMINEN:

Täydennämme lausuntoamme 28.9.2021 tapahtuneen asiantuntijakuulemisen yhteydessä suullisesti esiintuomamme mukaisesti seuraavasti:

Tuulivoimahankkeiden jättämistä lakimuutoksella toteutettavan kuulemisen ja valitusoikeuden laajentamisen ulkopuolelle on perusteltu sillä, että yleisön kuuleminen ja valitusoikeus toteutuu tuulivoimakaavoituksen yhteydessä. YVA-menettelyn puutteellisuutta tai puuttumista koskeva valitusoikeus ei kuitenkaan toteudu kaavoituksen yhteydessä. Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 4 momentin mukaan **YVA-menettelyn piiriin kuuluvissa hankkeissa kaavaa koskevassa valituksessa ei saa vedota** siihen, että hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu puutteellisesti. Tämä valitusoikeus toteutuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 34 §:n mukaan **lupapäätöstä koskevan valituksen yhteydessä**. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksessa samanlainen säännös tullee sisältymään myös uuden kaavoitus- ja rakentamislain 322 §:ään.

MRL 192 §:ssä säädetyn valitusoikeuden suppeuden vuoksi valitusoikeus ei toteudu myöskään rakennusluvan yhteydessä ainakaan suuremmissa tuulivoimahankkeissa. Jos tuulivoimaloilla ei ole valitukseen oikeutettuja naapureita, kukaan ei voi valittaa myöskään hanketta koskevan YVA-menettelyn puuttumisesta tai puutteellisuudesta. Laissa täysin ratkaisematta on myös se, mitä tuulivoimahankkeen muille rakennusluville tapahtuu, jos osa rakennusluvista kumoutuu valituksen seurauksena siitä syystä, että YVA-menettely on puuttunut tai ollut puutteellinen. Esittämämme muutokset valitusoikeuteen poistavat tämän puutteen ainakin osittain.

Esimerkkinä mainitun lainkohdan soveltamistarpeesta voisi mainita juuri nyt Padasjoen kunnassa vireillä olevan tuulivoimahankkeen, jossa YVA-tarveharkintaa ollaan tekemässä tuulivoimayhtiön pyynnöstä kuudelle 6 MW voimalalle (yht. 36 MW), mutta samaan aikaan kunnassa vireille tulleen kaavoitusaloitteen mukaan yhtiö kuitenkin suunnittelee alueelle kuutta 6-10 MW (yht. 36-60 MW) tuulivoimalaa. Mikäli ELY-keskus päätyy siihen, että YVA-menettelyä ei tarvita, ja kaava vahvistetaan kaavoitusaloitteen mukaisena, tuulivoimayhtiö voi toteuttaa YVA-rajan (45 MW) ylittävän tuulivoimahankkeen ilman YVA-menettelyä. YVA-direktiivin mukainen valitusoikeus ei toteudu, jos kenelläkään ei ole rakennusluvista valitusoikeutta.

YVA-direktiivin valitusoikeutta koskevien määräysten toimeenpano Suomen laissa Euroopan komission virallisen huomautuksen mukaisesti edellyttää sitä, että **kaikissa YVA-menettelyn piiriin kuuluvissa hankkeissa – siten myös tuulivoimahankkeissa** - kuultavien ja valitukseen oikeutettavien piiriä laajennetaan lausunnossamme esitetyllä tavalla. Siksi muutettavat MRL:n 133 ja 192 §:t tulee muuttaa lausunnossamme sivulla 5 esitettyyn muotoon. Samalla hallituksen esityksen perusteluista sivulta 18 tulee poistaa lause: ”*Laajennus ei koske tuulipuistokaavoissa sijaitsevien tuulivoimayksiköiden yksittäisiä rakennuslupia*” sekä kaikki viittaukset siihen, että laajennus koskee ainoastaan YVA-menettelyn piiriin kuuluvia yksittäisiä rakennuksia.

Mikäli esittämiämme muutoksia ei voida tehdä ympäristövaliokunnassa, lakimuutos tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Helsingissä, lokakuun 4. päivänä 2021

Tuulivoima-kansalaisyhdistys ry

Kalevi Nikula
puheenjohtaja

Riitta Lindgren
hallituksen jäsen

Lisätiedot: Riitta Lindgren, puh. 0400-555 454, email. riitta.lindgren@hrl-balancia.com